

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์ / การกระทำใด ๆ ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบ ต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร หรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อการบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการที่จะก้าวสู่พันธกิจ และวิสัยทัศน์ ที่ได้กำหนดไว้

โอกาส (Opportunity) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงบวก ต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ซึ่งผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรจะได้ทบทวนถึงกลยุทธ์ที่เหมาะสม และแผนงานที่เหมาะสมใหม่ เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่ม (Value Creation) ให้กับองค์กร นอกเหนือจากแผนงานและโครงการที่ได้กำหนดไว้แล้วความเสี่ยงเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ในอนาคต ประกอบด้วยปัจจัย 2 ประการ คือ ความเป็นไปได้ของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้น และความรุนแรงของผลตรงข้ามที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์นั้นสิ่งสำคัญต้องทำให้ทั้ง 2 ประการได้สมดุลกัน ดังรูปที่ได้แสดงด้านล่างนี้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงแบบ Bow Tie Analysis คือการใช้แผนภาพเชื่อมโยงองค์ประกอบสำคัญในการบริหารความเสี่ยง มีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง ทั้งสาเหตุ ผลกระทบ กลไกการควบคุมต่างๆ

ดังนั้นความเสี่ยงสำคัญที่เกิดขึ้นหรือยังไม่ได้เกิด มิใช่สามารถแก้ไข กำหนดมาตรการป้องกันด้วยหน่วยงานเดียวหรือแก้ไข กำหนดมาตรการการป้องกันเพียงครั้งเดียว แต่รูปแบบเป็นกระบวนการ และความต่อเนื่อง และหมุนวนล้อในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั่นคือ PDSA ดังนั้นแล้วความเสี่ยงสำคัญที่เกิดขึ้นหรือมีโอกาที่จะเกิดขึ้นมาสร้างความปลอดภัยให้ยั่งยืนควรประกอบไปด้วย

1. วิเคราะห์ระบบ ขั้นตอนการทำงาน ขั้นตอนการปฏิบัติที่เกิดความเสี่ยงขึ้นให้รอบด้านทั้งเป้าหมาย ตัวชี้วัด และองค์ประกอบ
2. นำความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมาหาสาเหตุที่แท้จริง และนำไปสู่การกำหนดมาตรการป้องกัน
3. นำข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมาออกแบบกระบวนการใหม่ โดยใช้แนวคิด Bow-tie Analysis และมีทัศนภาพมาช่วยวิเคราะห์เพื่อให้เกิดทัศนภาพ และความปลอดภัยที่รอบด้าน
4. ผู้ปฏิบัติปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้ มีการทบทวน เรียนรู้ ประเมินผลการปฏิบัติ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
5. และหมุนวนล้อ PDSA อย่างต่อเนื่องในกระบวนการที่วางไว้